

Smjernice

o tumačenju okolnosti u kojima se smatra da središnja druga ugovorna strana propada ili je vjerojatno da će propasti (članak 22. stavak 6. Uredbe CCPRRR)

Sadržaj

I.	Područje primjene smjernica	4
II.	Zakonodavni referentni dokumenti i pokrate	5
III.	Svrha.....	7
IV.	Obveze usklađivanja i izvješćivanja.....	8
	Status smjernica	8
	Zahtjevi izvješćivanja	8
V.	Smjernice	9
	Smjernica 1.: Objektivni elementi na temelju kojih se utvrđuje propada li središnja druga ugovorna strana ili je li vjerojatno da će propasti.....	9
	Smjernica 2.: Sveobuhvatna analiza	10
	Smjernica 3. o dostupnosti i prikladnosti mjera oporavka središnje druge ugovorne strane – utvrđivanje u skladu s člankom 22. stavkom 3. točkom (c) Uredbe CCPRRR	11
	Smjernica 4.: Unaprijed financirana i rezervirana finansijska sredstva dostupna središnjoj drugoj ugovornoj strani – utvrđivanje u skladu s člankom 22. stavkom 3. točkama (a) i (d) Uredbe CCPRRR.....	12
	Smjernica 5.: Likvidna sredstva i aranžmani u vezi s likvidnošću dostupni središnjoj drugoj ugovornoj strani – utvrđivanje u skladu s člankom 22. stavkom 3. točkama (a) i (d) Uredbe CCPRRR	14
	Smjernica 6. o operativnoj sposobnosti središnje druge ugovorne strane – utvrđivanje u skladu s člankom 22. stavkom 3. točkom (b) Uredbe CCPRRR	15
	Smjernica 7. o utvrđivanju s obzirom na ostale zahtjeve za zadržavanje odobrenja – utvrđivanje u skladu s člankom 22. stavkom 3. točkom (a) Uredbe CCPRRR	16
	Smjernica 8.: Informacije koje dostavlja nadležno tijelo.....	17
	Smjernica 9.: Informacije koje dostavlja sanacijsko tijelo	19

I. Područje primjene smjernica

Tko?

Ove se smjernice primjenjuju na nadležna tijela, kako su definirana člankom 22. Uredbe EMIR, i na sanacijska tijela, kako su definirana člankom 2. stavkom 3. Uredbe CCPRRR, kada trebaju utvrditi propada li središnja druga ugovorna strana ili je li vjerojatno da će propasti.

Što?

Smjernice 1. – 7. primjenjuju se u vezi s člankom 22. stavkom 3. Uredbe CCPRRR. Smjernice 8. i 9. primjenjuju se u vezi s člankom 22. stavkom 1. točkom (a) Uredbe CCPRRR.

Kada?

Ove se smjernice počinju primjenjivati dva mjeseca od datuma njihove objave na mrežnom mjestu ESMA-e na službenim jezicima Europske unije.

II. Zakonodavni referentni dokumenti i pokrate

Za potrebe ovih smjernica izraz „relevantna tijela“ upotrebljavaju se u značenju „nadležno tijelo i/ili sanacijsko tijelo“.

Zakonodavni referentni dokumenti

Direktiva 2014/59/EU	Direktiva 2014/59/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o uspostavi okvira za oporavak i sanaciju kreditnih institucija i investicijskih društava te o izmjeni Direktive Vijeća 82/891/EEZ i direktiva 2001/24/EZ, 2002/47/EZ, 2004/25/EZ, 2005/56/EZ, 2007/36/EZ, 2011/35/EU, 2012/30/EU i 2013/36/EU te uredbi (EU) br. 1093/2010 i (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća
RTS 153/2013	Delegirana uredba Komisije (EU) br. 153/2013 od 19. prosinca 2012. o dopuni Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća u vezi s regulatornim tehničkim standardima o zahtjevima za središnje druge ugovorne strane ¹
Smjernice EBA FOLTF	Smjernice u vezi s tumačenjem različitih okolnosti u kojima se smatra da institucija propada ili će vjerojatno propasti temeljem članka 32. stavka 6. Direktive 2014/59/EU
Uredba EMIR	Uredba (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o OTC izvedenicama, središnjoj drugoj ugovornoj strani i trgovinskom repozitoriju ²
Uredba o ESMA-i	Uredba (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala), izmjeni Odluke br. 716/2009/EZ i stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2009/77/EZ ³

¹ SL L 52, 23.2.2013., str. 41.

² SL L 201, 27.7.2012., str. 1.

³ SL L 331, 15.12.2010., str. 84.

Uredba CCPRRR

Uredba (EU) 2021/23 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2020. o okviru za oporavak i sanaciju središnjih drugih ugovornih strana i o izmjeni uredaba (EU) br. 1095/2010, (EU) br. 648/2012, (EU) br. 600/2014, (EU) br. 806/2014 i (EU) 2015/2365 te direktiva 2002/47/EZ, 2004/25/EZ, 2007/36/EZ, 2014/59/EU i (EU) 2017/1132⁴

Pokrate

<i>CCP</i>	Središnja druga ugovorna strana
<i>ESFS</i>	Europski sustav finansijskog nadzora
<i>ESMA</i>	Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala
<i>EU</i>	Europska unija

---

⁴ SL L 22, 22.1.2021., str. 1.–102.

III. Svrha

1. Ove se smjernice temelje na članku 22. stavku 6. Uredbe CCPRRR, osim smjernica 8. i 9., koje se temelje na članku 16. stavku 1. Uredbe o ESMA-i. Svrha je ovih smjernica poticanje konvergencije nadzornih i sanacijskih praksi u vezi s tumačenjem okolnosti u kojima se smatra da središnja druga ugovorna strana propada ili je vjerojatno da će propasti.
2. U ovim se smjernicama pojašnjavaju različite okolnosti u kojima se smatra da središnja druga ugovorna strana propada ili je vjerojatno da će propasti, što je jedan od triju kumulativnih uvjeta za poduzimanje sanacijskih mjera navedenih u članku 22. stavku 1. Uredbe CCPRRR. Njima se osobito želi potaknuti konvergencija nadzornih i sanacijskih praksi u pogledu toga na koji bi način i kada trebalo pokrenuti sanaciju s obzirom na okolnosti u kojima se smatra da središnja druga ugovorna strana propada ili je vjerojatno da će propasti. U tu se svrhu u ovim smjernicama navodi skup objektivnih elemenata na temelju kojih bi trebalo utvrditi propada li središnja druga ugovorna strana odnosno je li vjerojatno da će propasti, u skladu s okolnostima navedenima u članku 22. stavku 3. Uredbe CCPRRR.
3. S obzirom na potrebu davanja smjernica u pogledu savjetovanja i razmjene informacija između nadležnog tijela i sanacijskog tijela kako bi se utvrdilo propada li središnja druga ugovorna strana odnosno je li vjerojatno da će propasti, područje primjene konačnih smjernica prošireno je u odnosu na područje primjene predviđeno člankom 22. stavkom 6. Uredbe CCPRRR. Stoga je ESMA odlučila izdati smjernice 8. i 9. u skladu s člankom 16. stavkom 1. Uredbe o ESMA-i, u kojem se navodi da ESMA može izdati smjernice s ciljem uspostavljanja dosljednih, učinkovitih i djelotvornih nadzornih praksi unutar ESFS-a te osiguravanja zajedničke, ujednačene i dosljedne primjene prava Unije.

IV. Obveze usklađivanja i izvješćivanja

Status smjernica

4. U skladu s člankom 16. stavkom 3. Uredbe o ESMA-i nadležna tijela i sanacijska tijela moraju ulagati napore da se usklade s ovim smjernicama.
5. Nadležna tijela i sanacijska tijela na koja se ove smjernice primjenjuju trebala bi se s njima uskladiti tako da ih na odgovarajući način ugrade u svoje nacionalne pravne i/ili nadzorne i sanacijske okvire.

Zahtjevi izvješćivanja

6. U roku od dva mjeseca od datuma objave ovih smjernica na mrežnom mjestu ESMA-e na svim službenim jezicima EU-a, nadležna tijela i sanacijska tijela na koja se ove smjernice odnose moraju obavijestiti ESMA-u o tome i. da su usklađena sa smjernicama, ii. da nisu usklađena sa smjernicama, ali se namjeravaju s njima uskladiti ili iii. da nisu usklađena sa smjernicama i ne namjeravaju se s njima uskladiti.
7. U slučaju neusklađenosti nadležna tijela i sanacijska tijela moraju obavijestiti ESMA-u i o razlozima svoje neusklađenosti s ovim smjernicama, i to u roku od dva mjeseca od datuma objave ovih smjernica na mrežnom mjestu ESMA-e na svim službenim jezicima EU-a.
8. Obrazac za obavljanje dostupan je na mrežnom mjestu ESMA-e. Ispunjeni obrazac šalje se ESMA-i.

V. Smjernice

U smjernicama 1. i 2. navode se opća razmatranja koja bi trebalo primijeniti u okviru postupka kojim se utvrđuje treba li smatrati da središnja druga ugovorna strana propada ili je vjerojatno da će propasti, kako je opisano u smjernicama 3. – 7.

U smjernici 3. daju se upute o primjeni članka 22. stavka 3. točke (c) Uredbe CCPRRR kada se utvrđuje može li središnja druga ugovorna strana ponovno uspostaviti svoju održivost provedbom svojih mjera oporavka ili je vjerojatno da to neće moći.

U smjernicama 4. i 5. daju se upute o primjeni članka 22. stavka 3. točaka (a) i (d) Uredbe CCPRRR. Međutim, one se odnose na različite vrste finansijskih sredstava središnjih drugih ugovornih strana. U smjernici 4. navode se objektivni elementi koje treba procijeniti s obzirom na zalihe dostupnih finansijskih sredstava središnje druge ugovorne strane. Smjernica 5. usmjerena je na predviđene tokove likvidnih sredstava koji će utjecati na profil likvidnosne rizičnosti središnje druge ugovorne strane i na razine likvidnih sredstava dostupnih središnjoj drugoj ugovornoj strani.

U smjernici 6. daju se upute o primjeni članka 22. stavka 3. točke (b) Uredbe CCPRRR kada se utvrđuje može li središnja druga ugovorna strana osigurati obavljanje ključne funkcije ili je vjerojatno da to neće moći.

U smjernici 7. daju se upute o primjeni članka 22. stavka 3. točke (a) Uredbe CCPRRR kada se utvrđuje krši li središnja druga ugovorna strana ili je li vjerojatno da će prekršiti zahtjeve za izdavanje odobrenja na način koji bi opravdao oduzimanje odobrenja u skladu s člankom 20. Uredbe EMIR.

Kako bi se omogućio pravodoban protok informacija za potrebe utvrđivanja toga propada li središnja druga ugovorna strana ili je li vjerojatno da će propasti, nadležno tijelo i sanacijsko tijelo trebali bi si međusobno pomagati primjenom smjernica 8. i 9. Tako se smjernicama 8. i 9. pojašnjava način pružanja i razmjene informacija između nadležnog tijela i sanacijskog tijela u okviru postupka kojim se utvrđuje propada li središnja druga ugovorna strana ili je li vjerojatno da će propasti.

Smjernica 1.: Objektivni elementi na temelju kojih se utvrđuje propada li središnja druga ugovorna strana ili je li vjerojatno da će propasti

U smjernici 1. navode se opće upute o činjenicama koje treba procijeniti u okviru postupka kojim relevantno tijelo, u skladu sa smjernicama 3. – 7., utvrđuje propada li središnja druga ugovorna strana ili je li vjerojatno da će propasti.

Smjernica 1.

Kako bi se moglo utvrditi da središnja druga ugovorna strana propada ili je vjerojatno da će propasti, u skladu s okolnostima navedenima u članku 22. stavku 3. točkama od (a) do (e) Uredbe CCPRRR, relevantna tijela trebala bi procijeniti dostupne objektivne elemente u pogledu svakog od sljedećih područja, čija se primjena dodatno pojašnjava u ovim smjernicama:

- a) mogućnost središnje druge ugovorne strane da ponovno uspostavi svoju održivost provedbom svojih alata za oporavak
- b) dostupnost unaprijed financiranih i rezerviranih finansijskih sredstava središnjoj drugoj ugovornoj strani
- c) dostupnost likvidnih sredstava i aranžmana u vezi s likvidnošću središnjoj drugoj ugovornoj strani
- d) operativna sposobnost središnje druge ugovorne strane i
- e) ostali zahtjevi za zadržavanje odobrenja za rad.

Smjernica 2.: Sveobuhvatna analiza

U smjernici 2. navode se upute o tome koje činjenice općenito treba procijeniti u okviru postupka kojim relevantno tijelo, u skladu sa smjernicama 3. – 7., utvrđuje propada li središnja druga ugovorna strana ili je li vjerojatno da će propasti.

Smjernica 2.

Relevantna tijela trebala bi zaključiti propada li središnja druga ugovorna strana ili je li vjerojatno da će propasti na temelju sveobuhvatne procjene kvalitativnih i kvantitativnih objektivnih elemenata navedenih u ovim smjernicama, uzimajući pritom u obzir sve okolnosti i informacije dostupne u danom trenutku koje su relevantne za središnju drugu ugovornu stranu.

Zaključak da središnja druga ugovorna strana propada ili je vjerojatno da će propasti treba ostati stručna prosudba i ne treba ga automatski izvoditi na temelju bilo kojeg objektivnog elementa samog za sebe.

Uz to, osim skupa objektivnih elemenata navedenog u ovim smjernicama, relevantna tijela mogu uzeti u obzir i druge činjenice koje upućuju na to da središnja druga ugovorna strana propada ili je vjerojatno da će propasti.

Neke su od uobičajenih okolnosti koje mogu dovesti do propasti središnje druge ugovorne strane sljedeće:

- a) nesposobnost središnje druge ugovorne strane da upravlja slučajem neispunjavanja obveza jednog od članova sustava poravnjanja ili više njih (događajima neispunjavanja obveza)
- b) nesposobnost središnje druge ugovorne strane da odgovori na događaj neispunjavanja obveza koji dovodi do nekontroliranih gubitaka za središnju drugu ugovornu stranu. Velik broj događaja mogao bi dovesti do gubitaka koji nisu povezani s neispunjavanjem obveza (događaji koji nisu događaji neispunjavanja obveza), kao što su oni koji se odnose na:
  - (i) propast jedne ili više drugih ugovornih strana koje nisu članovi sustava poravnjanja, kao što su pružatelji likvidnosti, banke za namiru ili platforme za namiru, skrbnici, investicijski posrednici, koncentracijske banke ili pružatelji usluga, odnosno gubitak pristupa tim drugim ugovornim stranama
  - (ii) rizik skrbništva nad finansijskim instrumentima
  - (iii) rizik namire
  - (iv) rizik ulaganja
  - (v) događaje povezane s operativnim rizikom (npr. pogreške u radu IT sustava, prijevare, kibernapadi, pogreške u pozivima na uplatu iznosa nadoknade, pogreške u knjiženju trgovine finansijskim instrumentima)
  - (vi) pravni rizik.

Ti se događaji mogu dogoditi samostalno ili u kombinaciji te se alati i sredstva za oporavak koji su dostupni središnjoj drugoj ugovornoj strani za upravljanje tim događajima mogu razlikovati.

Smjernica 3. o dostupnosti i prikladnosti mjera oporavka središnje druge ugovorne strane – utvrđivanje u skladu s člankom 22. stavkom 3. točkom (c) Uredbe CCPRRR

Smjernica 3.

Relevantna tijela trebala bi utvrditi može li središnja druga ugovorna strana ponovno uspostaviti svoju održivost provedbom svojih mjeru oporavka na temelju objektivnih elemenata, među kojima su:

- a) mjere oporavka koje provodi središnja druga ugovorna strana i njihov uspjeh u ponovnom uspostavljanju usklađene knjige trgovanja, ponovnom uspostavljanju financijskog položaja, nošenju s gubitcima i raspodjeli gubitaka ili pokriću manjkova likvidnosti
- b) mjere oporavka koje su još dostupne središnjoj drugoj ugovornoj strani i sposobnost središnje druge ugovorne strane da ih provede, uključujući njezine pravne ovlasti i operativnu sposobnost za to
- c) dostupnost kreditnih instrumenata središnje banke
- d) sposobnost dionika koji trebaju pretrpjeti gubitke, uzimajući u obzir sve sljedeće aspekte:
  - (i) njihovu sposobnost da snose troškove ili pridonesu pokriću manjkova likvidnosti prilikom provedbe plana oporavka
  - (ii) njihovu sposobnost da nastave sudjelovati u oporavku središnje druge ugovorne strane u skladu sa svojim ugovornim obvezama i
  - (iii) potencijalne rizike u pogledu financijske stabilnosti povezane s mogućom nesposobnošću tih dionika da snose gubitke i troškove, ako je ta informacija dostupna.

Budući da će se ta procjena provoditi u situaciji tržišnog stresa, u određenom vremenskom roku i na temelju informacija dostupnih u danom trenutku, važno je da nadležno tijelo i sanacijsko tijelo te aspekte procijene unaprijed, konkretno na način da utvrde koji dionici trebaju pretrpjeti gubitke i da odrede pragove ili druge pokazatelje, kao što su stope kapitala i status likvidnosti, koji se mogu brzo primjeniti za procjenu takve sposobnosti doprinosa dionika.

Smjernica 4.: Unaprijed financirana i rezervirana financijska sredstva dostupna središnjoj drugoj ugovornoj strani – utvrđivanje u skladu s člankom 22. stavkom 3. točkama (a) i (d) Uredbe CCPRRR**Smjernica 4.**

Kada utvrđuju radi li se o slučaju da središnja druga ugovorna strana ne može ili je vjerojatno da neće moći podmiriti svoja dugovanja ili druge obveze po njihovu dospijeću, relevantna tijela trebala bi procijeniti dostupnost unaprijed financiranih i rezerviranih financijskih

sredstava središnjoj drugoj ugovornoj strani te tu procjenu donijeti na temelju objektivnih elemenata, među kojima su:

- a) količina unaprijed financiranih i odvojeno rezerviranih financijskih sredstava dostupnih središnjoj drugoj ugovornoj strani za provedbu oporavka, u oba slučaja pod uvjetom da ispunjavaju zahtjeve u pogledu financijskih sredstava određene za središnje druge ugovorne strane u skladu s člankom 43. Uredbe EMIR i dodatno utvrđene člankom 35. RTS-a 153/2013
- b) pitanje može li središnja druga ugovorna strana po potrebi konvertirati različite kategorije imovine koja čini kolateral kako bi ispunila povezane obveze ili unovčila kolateral koji drži
- c) pitanje može li velik spor u kojem je središnja druga ugovorna strana jedna od stranaka nepovoljno utjecati na financijski položaj središnje druge ugovorne strane i onemogućiti joj da podmiri svoja dugovanja ili druge obveze te da obavlja svoje ključne funkcije
- d) kad je riječ o rezerviranim financijskim sredstvima, sposobnost strana koje su se sporazumjеле da osiguraju rezervirana financijska sredstva (kao što su članovi sustava poravnjanja, matično društvo, dioničari ili pružatelji likvidnosti) da doista prenesu iznose preuzetih obveza središnjoj drugoj ugovornoj strani u roku određenom u skladu s uvjetima koje su takve strane dogovorile
- e) kad je riječ o unaprijed financiranim financijskim sredstvima (vlastiti doprinosi središnje druge ugovorne strane i/ili doprinosi članova njezina sustava poravnjanja), sposobnost središnje druge ugovorne strane da ih u razumnom roku nadopuni do razine koja omogućuje kontinuirano obavljanje ključnih funkcija i usklađivanje s regulatornim zahtjevima
- f) ako dane okolnosti središnje druge ugovorne strane uključuju događaj neispunjavanja obveza, pokazatelji da bi središnja druga ugovorna strana usklađenu knjigu trgovanja mogla ponovno uspostaviti samo mjerama koje bi zahtjevale sredstva koja premašuju dostupna unaprijed financirana i rezervirana financijska sredstva
- g) ako dane okolnosti središnje druge ugovorne strane uključuju događaj neispunjavanja obveza i/ili događaj koji nije događaj neispunjavanja obveza, dostatnost unaprijed financiranih i rezerviranih sredstava za pokrivanje ostvarenih i očekivanih gubitaka i, po potrebi, dokapitalizaciju središnje druge ugovorne strane i
- h) ako dane okolnosti središnje druge ugovorne strane uključuju događaj koji nije događaj neispunjavanja obveza, dostatnost njezina kapitala te spremnost i sposobnost obvezanih strana da apsorbiraju ostvarene i očekivane gubitke ili dokapitaliziraju središnju drugu ugovornu stranu slijedom štetnog događaja.

Objektivni elementi koje treba procijeniti s obzirom na unaprijed financirana i rezervirana finansijska sredstva ovise o sadržaju plana oporavka, koji se može razlikovati među središnjim drugim ugovornim stranama.

Smjernica 5.: Likvidna sredstva i aranžmani u vezi s likvidnošću dostupni središnjoj drugoj ugovornoj strani – utvrđivanje u skladu s člankom 22. stavkom 3. točkama (a) i (d) Uredbe CCPRRR

Smjernica 5.

Relevantna tijela trebala bi, u skladu s pravilima poslovanja središnje druge ugovorne strane i s obzirom na relevantne tržišne uvjete, utvrditi može li središnja druga ugovorna strana ispunjavati svoje obveze po njihovu dospijeću u svim odgovarajućim valutama i/ili može li se koristiti svojim uobičajenim instrumentima za upravljanje likvidnošću.

To bi trebalo procijeniti na temelju objektivnih elemenata, među ostalim na temelju velikih nepovoljnih promjena koje utječu na profil rizičnosti dostupne likvidnosti i likvidna sredstva središnje druge ugovorne strane te na temelju usklađenosti središnje druge ugovorne strane s minimalnim zahtjevima u pogledu likvidnosti navedenima u članku 44. Uredbe EMIR i dodatno utvrđenima člankom 32. RTS-a 153/2013.

Relevantna tijela svoju bi procjenu trebala provesti na temelju sljedećih objektivnih elemenata, kad je to relevantno:

- a) predviđenih ugovornih priljeva koji proizlaze iz dospjelih plaćanja u korist središnje druge ugovorne strane, u vezi s poravnanim pozicijama, ali i s drugim poslovnim aktivnostima
- b) predviđenih odljeva koji proizlaze iz dospjelih plaćanja koja treba podmiriti središnja druga ugovorna strana, uključujući povlačenja kolateralna i obveze namire
- c) likvidnih sredstava dostupnih središnjoj drugoj ugovornoj strani i njezine sposobnosti da po potrebi konvertira različite kategorije imovine i valute kako bi ispunila svoje obveze
- d) linija za likvidnost ili drugih aranžmana dostupnih središnjoj drugoj ugovornoj strani i sigurnosti tih aranžmana u postojećim tržišnim i gospodarskim uvjetima.

Instrumenti za upravljanje likvidnošću koji će se razmatrati mogu biti primjerice valutni aranžmani i puni pristup tržištu (tj. mogućnost neposredne kupoprodaje vrijednosnih papira ili korištenja repo transakcijama i obratnim repo transakcijama).

Smjernica 6. o operativnoj sposobnosti središnje druge ugovorne strane – utvrđivanje u skladu s člankom 22. stavkom 3. točkom (b) Uredbe CCPRRR**Smjernica 6.**

Relevantna tijela trebala bi utvrditi radi li se o slučaju da središnja druga ugovorna strana ne može ili je vjerojatno da neće moći osigurati obavljanje ključne funkcije na način da procijene okolnosti i događaje koji bi mogli nepovoljno utjecati na operativnu sposobnost središnje druge ugovorne strane da i dalje osigurava obavljanje ključne funkcije a da pritom ne ugrožava finansijska sredstva i ne povređuje aranžmane u vezi s likvidnošću.

Relevantno tijelo tu bi procjenu trebalo provesti na temelju objektivnih elemenata, među kojima su:

- a) nesposobnost središnje druge ugovorne strane da ispunjava obveze prema članovima svojeg sustava poravnanja, među ostalim, da zatraži, primi ili vrati kolateral i/ili da poduzme mjere oporavka, zbog bitnih i trajnih operativnih ograničenja
- b) nesposobnost središnje druge ugovorne strane da se oporavi od operativnog događaja (kao što je kibernapad) ili da pravodobno otkloni ozbiljna operativna ograničenja
- c) znatan pad broja transakcija podnesenih za poravnanje ili znatan pad broja članova sustava poravnanja zbog gubitka povjerenja u središnju drugu ugovornu stranu, uključujući operativnu i/ili finansijsku sposobnost središnje druge ugovorne strane za upravljanje rizicima, te taj pad broja transakcija koje se poravnavaju ili broja članova sustava poravnanja može ugroziti održivost središnje druge ugovorne strane
- d) dokazana namjera pružatelja likvidnosti da smanje iznos likvidnih sredstava središnje druge ugovorne strane, što bi moglo ugroziti operativnu održivost središnje druge ugovorne strane i
- e) nesposobnost središnje druge ugovorne strane da pravodobno otkloni ozbiljna operativna ograničenja, među ostalim ako se pokaže da planovi kontinuiteta poslovanja ne omogućuju ponovnu uspostavu poslovanja središnje druge ugovorne strane.

Kad je riječ o ispunjavanju obveza prema sudionicima njezina sustava, među ostalim o traženju, primanju i vraćanju kolateralna, operativna ograničenja središnje druge ugovorne strane mogu nastati kao rezultat pogreške u radu sustavâ, propasti banke za namiru ili gubitka pristupa toj banci, kibernapada ili događaja koji pokazuje da središnja druga ugovorna strana nema dovoljno operativnog osoblja ili nema dovoljno iskusno operativno osoblje te događaja koji bi mogao nepovoljno utjecati na operativnu sposobnost središnje druge ugovorne strane da i dalje osigurava obavljanje ključnih funkcija i koji također može prouzročiti rizik za finansijsku stabilnost.

Smjernica 7. o utvrđivanju s obzirom na ostale zahtjeve za zadržavanje odobrenja – utvrđivanje u skladu s člankom 22. stavkom 3. točkom (a) Uredbe CCPRRR

Smjernica 7.

Kada utvrđuju može li kršenje ili vjerojatnost da će doći do kršenja opravdati oduzimanje odobrenja središnjoj drugoj ugovornoj strani u skladu s člankom 20. Uredbe EMIR, relevantna bi tijela trebala razmotriti vjerojatnost da će središnja druga ugovorna strana nakon primjene instrumenata za oporavak nastaviti trajno poslovati te procijeniti bi li središnja druga ugovorna strana mogla ispuniti zahtjeve za zadržavanje odobrenja nakon oporavka i je li ozbiljno narušena pouzdanost središnje druge ugovorne strane i njezina sposobnost da pruža usluge poravnjanja.

Relevantna tijela svoju bi procjenu trebala provesti na temelju objektivnih elemenata, među kojima su:

- a) pitanje može li središnja druga ugovorna strana nastaviti pružati usluge poravnjanja na način koji ne predstavlja velik rizik za finansijski sustav, uključujući procjenu koncentracije zbog sastava sudionika sustava poravnjanja
- b) pitanje može li središnja druga ugovorna strana uvesti promjene, u cijelosti ili djelomično, kako bi zajamčila da više ne postupa protivno zahtjevu koji je doveo do kršenja ili da postupa na način kojim se izbjegava realizacija vjerojatnog kršenja, kao što su znatni nedostatci u okviru ili pravilniku središnje druge ugovorne strane za upravljanje rizicima, zbog kojeg je došlo do provedbe plana oporavka
- c) pitanje mogu li bitni nedostatci u unutarnjim kontrolama i drugim ključnim područjima u okviru mehanizama upravljanja nepovoljno utjecati na sposobnost središnje druge ugovorne strane da posluje usklađeno, transparentno i djelotvorno.

Procjenu toga ispunjava li i dalje središnja druga ugovorna strana zahtjeve za zadržavanje odobrenja trebalo bi provesti u vezi s elementima koji se odnose na finansijska sredstva, aranžmane u vezi s likvidnošću i operativnu sposobnost u budućnosti.

Kad je riječ o smjernici 7. točki (a), velika koncentracija sudionika sustava poravnjanja središnje druge ugovorne strane zbog sastava članova sustava poravnjanja i njihovih klijenata može se mjeriti, primjerice, brojem članova sustava poravnjanja ili brojem računa za poravnanje koje drže klijenti, razinama izloženosti članova sustava poravnjanja, inicijalnog iznosa nadoknade i doprinosa u jamstveni fond.

Kad je riječ o smjernici 7. točki (b), znatni nedostatci u okviru i/ili pravilniku središnje druge ugovorne strane za upravljanje rizicima mogu se odnositi na iznose nadoknada, testiranje otpornosti na stres, kolateral te politike i postupke upravljanja u slučaju neispunjavanja obveza i/ili one za osiguravanje kontinuiteta poslovanja.

Kad je riječ o smjernici 7. točki (c), takvi se nedostatci u unutarnjim kontrolama i drugim ključnim područjima u okviru mehanizama upravljanja središnje druge ugovorne strane mogu očitovati:

- a) prijevarom, kao što je značajno pogrešno prikazivanje u finansijskim izvještajima za koje je odgovorno osoblje i/ili rukovodstvo središnje druge ugovorne strane
- b) činjenicom da osoblje i/ili rukovodstvo ne poštuje obveze u pogledu poslovnih aktivnosti i/ili okvira za upravljanje rizicima središnje druge ugovorne strane, uključujući neizvješćivanje i nepoduzimanje mjera u vezi s bitnim slabostima, nedostacima ili problemima
- c) znatnim smanjenjem ugleda zbog neispunjavanja kriterija primjerenosti i stručnosti pojedinaca na ključnim funkcijama u središnjoj drugoj ugovornoj strani i
- d) znatnim smanjenjem ugleda zbog nedostatka transparentnosti u poslovanju i radu ili nepotpunog/netočnog objavljivanja informacija.

Smjernica 8.: Informacije koje dostavlja nadležno tijelo

U skladu s člankom 22. stavkom 2. Uredbe CCPRRR, *nadležno tijelo za potrebe stavka 1. točke (a) podtočke ii. na vlastitu inicijativu i bez odgode dostavlja sanacijskom tijelu sve informacije koje mogu upućivati na to da središnja druga ugovorna strana propada ili je vjerojatno da će propasti. Nadležno tijelo sanacijskom tijelu na zahtjev dostavlja i sve ostale informacije potrebne za obavljanje njegove procjene.*

Kako bi sanacijska tijela mogla utvrditi propada li središnja druga ugovorna strana ili je li vjerojatno da će propasti, nadležna tijela trebala bi sanacijskim tijelima dostaviti sve potrebne informacije. U tom se pogledu u smjernici 8. pojašnjava koje vrste informacija nadležna tijela trebaju dostaviti sanacijskim tijelima.

Smjernica 8.

Kako bi se moglo utvrditi propada li središnja druga ugovorna strana ili je li vjerojatno da će propasti, nadležno tijelo trebalo bi sanacijskom tijelu dostaviti rezultate preispitivanja i ocjene provedenih u skladu s člankom 21. Uredbe EMIR.

Nadležno tijelo trebalo bi osobito obavijestiti sanacijsko tijelo o sljedećem, odnosno dostaviti mu sljedeće informacije u pogledu konkretnе središnje druge ugovorne strane:

- a) sažetak rezultata preispitivanja i ocjene provedenih u skladu s člankom 21. Uredbe EMIR
- b) cjelokupni skup pokazatelja upotrijebljenih u redovitom preispitivanju i ocjeni ključnih pokazatelja središnje druge ugovorne strane
- c) sve pojedinosti o primjenjenim nadzornim mjerama i mjerama rane intervencije (u skladu s člankom 18. stavkom 1. Uredbe CCPRRR), kao i opis načina na koji središnja druga ugovorna strana primjenjuje te mjere
- d) kad je to relevantno, pojedinosti o mogućnostima oporavka koje je primjenila središnja druga ugovorna strana.

Osim toga, kada utvrdi da postoje objektivni elementi navedeni u smjernicama 3. – 7. ovog dokumenta, na temelju kojih se utvrđuje propada li središnja druga ugovorna strana ili je li vjerojatno da će propasti, sanacijsko tijelo može zatražiti od nadležnog tijela da objasni odražavaju li se te okolnosti i na koji način u preispitivanju i ocjeni središnje druge ugovorne strane.

Smjernica 9.: Informacije koje dostavlja sanacijsko tijelo

U smjernici 9. pojašnjava se koje vrste informacija sanacijska tijela trebaju dostaviti nadležnim tijelima kako bi se moglo pravodobno utvrditi propada li središnja druga ugovorna strana ili je li vjerojatno da će propasti.

Smjernica 9.

Sanacijsko tijelo trebalo bi nadležnom tijelu u pisanom obliku dostaviti svoje zaključke i obrazloženje kada utvrdi da postoji bilo koji od objektivnih elemenata navedenih u smjernicama 3. – 7. ovog dokumenta.